

گفت‌وگوی «ایران» با رئیس انجمن کشت فراسرزمینی:

کشاورزی فراسرزمینی در روسیه آینده‌دار است

می‌گویند روس‌ها قابل اعتماد نیستند، اینطور نیست روس‌ها با تجار ایرانی در شرایط تحریم راه می‌آیند

گفته می‌شود یکی از سودده‌ترین فعالیت‌های اقتصادی کشاورزی فراسرزمینی است، از این رو هر سرمایه‌گذاری که وارد این حوزه شود با کم‌ریسک‌ترین حالت می‌تواند به درآمدزایی مطلوب برسد. روسیه از آن دست کشورهایی است که مستعد کشاورزی فراسرزمینی است و هر سرمایه‌گذاری که به این کشور رفته، رضایت کامل دارد. کشت فراسرزمینی به معنای کاشت انواع محصول در سایر کشورها و واردات به کشوری است که سرمایه‌گذاران آن کشور به آن ورود کردند. علت اصلی که برخی از کشورها به سمت کشاورزی فراسرزمینی می‌روند، امنیت غذایی است. در کشت فراسرزمینی، زمین کشاورزی یک کشور اجاره گرفته می‌شود و سرمایه‌گذار در کالاهایی که کشورش کمبود دارد می‌تواند تولید داشته باشد. به عنوان مثال ایران به جو، گندم، ذرت و... نیاز دارد لذا اگر سرمایه‌گذاران کشورمان بخواهند در زمینه کشاورزی فراسرزمینی ورود کنند بهتر است سراغ کالاهایی بروند که تولید آن برای کشورمان امنیت غذایی فراهم کند. اما در این باره یک مشکل جدی وجود دارد و آن اینکه سرمایه‌گذاران ایرانی که میل به کشاورزی فراسرزمینی پیدا کردند، حاضر نیستند کالای خود را به روسیه بدهند چرا که می‌گویند برگشت پول از ایران با چالش مواجه است. در این باره با علی رضوانی زاده، رئیس انجمن کشت فراسرزمینی گفت‌وگویی انجام دادیم که در ادامه می‌آید.

■ آیا کشاورزی فراسرزمینی ایران در روسیه فعال شده است؟ و این امر با چه چالش‌هایی مواجه است؟

بله. ایرانیان در کشاورزی فراسرزمینی در روسیه فعال شدند. خوشبختانه چالش خاصی در این بخش وجود ندارد؛ اما مهم‌ترین مانعی که کشاورزی فراسرزمینی دارد به عدم توجه دولت به این حوزه برمی‌گردد، اگر دولت کمک مالی کند تا سرمایه‌گذاران بتوانند در روسیه فعال شوند، خیلی از سرمایه‌گذاران به حضور و کشاورزی فراسرزمینی در این کشور تمایل پیدا خواهند کرد. از طرفی با نوسان ارزی که اتفاق افتاد، بخش خصوصی تضعیف شد و مانند گذشته توان مالی ندارد. لذا برای آنکه در کشاورزی فراسرزمینی به توفیق دست پیدا کنیم، بهترین راه حل این است که این حوزه مورد حمایت مالی قرار گیرد. اگر منابع مالی به این حوزه اختصاص پیدا کند، با سرعت بیشتری می‌توان کشاورزی فراسرزمینی را در روسیه گسترش داد.

■ بخش خصوصی برای کشاورزی و اجاره زمین در روسیه استقبال داشته است؟ و آیا اساساً این ظرفیت توسط بخش خصوصی کشورمان وجود دارد که در کشور دیگر کشاورزی فراسرزمینی را دنبال کنند؟

بخش خصوصی نسبت به کشاورزی فراسرزمینی استقبال خوبی داشته است ولی آن میزان که به کشورهای دیگر استقبال وجود داشته نسبت به روسیه شاهد نبودیم. این در حالی است که روسیه یکی از مستعدترین کشورها در زمینه کشاورزی و البته کشاورزی فراسرزمینی

رونق تولیدات کشاورزی و امنیت غذایی را برای یک کشور فراهم می‌کند. بدین جهت کشورهایی که به جهت تأمین آب، خاک و سایر انرژی‌ها مشکل دارند از طریق کشاورزی فراسرزمینی وارد این حوزه می‌شوند، در چنین شرایطی کشورها می‌توانند مایحتاج خود را تولید کنند و از هزینه‌های نهایی خود کم کنند. این امر می‌تواند در تمام بخش‌ها مانند صنایع لبنی، صنایع غذایی و تأمین دام باشد. در این میان ضرورت دارد دولت‌ها به این نکته توجه کنند که کشاورزی فراسرزمینی به منزله خودکفایی نیست. کشورها باید تمام تلاش خود را داشته باشند که در زمینه تولید محصولات استراتژیک برنامه‌ریزی جامع و بلندمدت داشته باشند و این گونه تصور نکنند که با کشاورزی فراسرزمینی دیگر نیازی به سرمایه‌گذاری خودشان نیست.

■ در همکاری با روسیه به صورت کشاورزی فراسرزمینی چه فعالیت‌هایی را می‌توان دنبال کرد؟

در کشاورزی فراسرزمینی می‌توان سراغ محصولات رفت که ایران واردکننده آن است. در چنین شرایطی ضمن تأمین بازار می‌توان از میزان خروج ارز کاست. در حال حاضر ایران، واردکننده عمده جو، ذرت، دانه‌های روغنی و گندم است؛ لذا زمین کشاورزی روسیه می‌تواند تأمین‌کننده این قبیل کالاهای استراتژیک باشد. اگر بخش خصوصی، کشاورزی فراسرزمینی را در کالاهای یاد شده در روسیه دنبال کند، می‌توان بر راحتی و سهولت کالاهای اساسی را تأمین کرد. در این میان یک نکته وجود دارد، روسیه عوارض صادراتی برای محصولات کشاورزی وضع کرده است که این امر تا حدودی موانع را برای ورود محصولات کشاورزی به ایران ایجاد کرده است.

■ از آنجا که تا سال ۲۰۲۵ روسیه می‌خواهد در محصولات کشاورزی به خودکفایی برسد، ایران در کشاورزی فراسرزمینی چه سیاستی باید داشته باشد؟

روسیه خودکفایی در محصولات باغی و گلخانه‌ای را دنبال می‌کند. طی چند سال اخیر شرکت‌های اسپانیایی و ترکیه‌ای آمدند وارد منطقه داغستان روسیه شدند و روی تولید محصولات گلخانه‌ای و باغی سرمایه‌گذاری کردند. اکنون روسیه در بحث غلات به خودکفایی رسیده به گونه‌ای که ۷۵ میلیون تن صادرات محصولات کشاورزی داشته است. اگر ایران در زمینه ایجاد گلخانه در روسیه ورود کرده بود یا با شرکت‌های اسپانیایی و ترکیه‌ای مشارکت و سرمایه‌گذاری می‌کرد، اکنون به دستاوردهای خوبی رسیده بودیم، اما متأسفانه چنین اتفاقی رخ نداد.

■ چه انتظاراتی از دولت سیزدهم دارید که می‌تواند منجر به امنیت غذایی شود؟

از دولت سیزدهم انتظار داریم که به بحث کشاورزی و امنیت غذایی بیش از گذشته توجه کند. برای آن که همکاری‌های اقتصادی و تجاری با روسیه افزایش پیدا کند، توصیه می‌کنم دولت سیزدهم نسبت به ایجاد صندوق فراسرزمینی با محوریت بخش خصوصی کارآفرین اقدام کند؛ البته این موضوع نباید صرف مسائل کشاورزی فراسرزمینی باشد و قاعدتاً می‌تواند در سایر بخش‌ها چون لجستیک که با چالش مواجه هستیم، نیز فعال باشد. درست است که دولت به جهت تزریق منابع مالی مشکلاتی دارد اما راهکارهای حمایتی متعددی وجود دارد که در راستای آن می‌توان به توسعه تجارت ایران و روسیه کمک کرد.

■ نگاه به تجارت با روسیه باید چگونه باشد؟

متأسفانه شاهد این امر هستیم افرادی که به روسیه صادرات دارند یا از تجارت با این کشور حمایت می‌کنند به ذوب در کشور روسیه متهم می‌شوند و استدلال‌هایی وجود دارد مبنی بر اینکه تاجر و شرکت‌های روسیه قابل اعتماد نیستند، اما به واقع اینچنین نیست. روسیه مانند تمام کشورها به دنبال منافع ملی خود است و تاجر این کشور بسیار منضبط هستند. لذا تاجر و شرکت‌های ایرانی در همکاری با روسیه باید منظم باشند و بر اساس قواعدی که آنها گذاشتند، کالاهای خود را صادر کنند. برعکس برخی از دیدگاه‌های منفی که نسبت به روسیه وجود دارد باید عنوان کنم که روسیه نهایت همکاری را با تاجر ایرانی دارد. لذا اگر می‌خواهیم همکاری پایدار و پیوسته‌ای با روسیه داشته باشیم باید نسبت به سرمایه‌گذاری در این کشور اقدام کنیم.

است. اعتقاد دارم که روسیه چهارمین کشور مستعد برای توسعه همکاری کشاورزی فراسرزمینی است. بخش خصوصی در این حوزه بسیار توانمند و پر قدرت است و می‌تواند فعالیت گسترده کشاورزی در سایر کشورها و بخصوص روسیه داشته باشد. در حال حاضر بخش خصوصی کشورمان با ۲۰ کشور کشاورزی فراسرزمینی را دنبال می‌کند لذا این امر نشان می‌دهد که ایران توانایی فعالیت در این حوزه را دارد. باید تأکید کرد که کشاورزی فراسرزمینی فرصت

